

במתנה

דפיו זהב

על מה שבזר זכשיו.

הרבנית ימימה מזרחי

בעריכת יקרת פרידמן

גיליון 263

פרשת תרומה ✧ א' באדר ה'תש"פ (26/2/2020)

על הקרשים, מתפרקת, מתפצלת

מגילת אסתר, שנקרא בעזרת השם בעוד שבועיים, כולה געגועים לבית המקדש: אחשוורוש מתחפש לכוהן גדול. **חור פֶּרֶס וְתִכְלֵת אָחוּז בַּחֲבָלֵי בּוץ וְאַרְגָּמָן**,³ בדיוק בגדי הכהונה. הוא מרשה לאסתר לבקש **עַד חֲצֵי הַמְּלָכוֹת**,⁴ כי הוא חושש שהיא תבקש ממנו את המקדש. המקדש מרחף בימים האלה קרוב יותר מאי פעם.

ובגלל סיבה אחת: האבלות על בית המקדש היא על כך שהתפילה שלי כבר לא מתקבלת אוטומטית כמו פעם. זה הצער הגדול. הרי בבית המקדש, כשהיית מתפללת והתפילה היתה מתקבלת, אש היתה יורדת מהשמיים אל המזבח ואת והיית חוזרת הביתה שמחה: "הוא הקשיב. הוא שמע אותי". על זה אנחנו אומרים בפרק כ"ב בתהילים, הפרק השובר שאומרים בכל יום מראש חודש אדר עד פורים - **רְחוֹק מִישׁוּעָתִי דְבָרֵי שְׁאֲגַתִּי**. כמה אני אשאג והישועה רחוקה כל כך, **יּוֹמָם וְלַיְלָה וְלֹא דוֹמְיָה לִי**,⁵ מה יהיה? איפה אתה, ריבונו של עולם?

באין בית מקדש, כל כך קשה לראות ולהרגיש מפגש עם אלוקים. ואז מגיע אדר. עכשיו, אומר מהר"ל, אתם תרגישו כזו קירבה בתפילה, שלא הרגשתם כל השנים האלה, שבת המקדש חרב.

במילים המופלאות שלו: **והגאולה נקראת "איילת"** (כך פותח פרק כ"ב בתהילים, **לְמִנְצַחַת עַל אֵילַת הַשָּׁחַר מְזֻמּוֹר לְדָוִד**).⁶ למה - **כי קרן האיילת יש לו פיצולים מכאן ומכאן. וקרן שאין לה פיצולים, הוא גולל סתום. וכשיש לו פיצולים, הקרן יוצא אל הפועל ואינו סתום. כך באדר, כשמרבים בתפילה, תפילתו יוצאת לפועל ולא ירגיש סתם תפילתו, רק יוצאת התפילה לפועל ונגלית לפני ה' יתברך.**

אנחנו בחודש כל כך טוב, כל כך מלא אור, חודש שהמהר"ל אומר עליו שהוא כל כך גרוע, שהוא חייב להתהפך. הוא מגיע לקצה הקצה של הרוע. למה הוא אומר כך - מפני שזה קצה הקצה של השנה (לפי התורה, ניסן הוא החודש הראשון בשנה העברית) וניסן הוא חודש הגאולה. זאת אומרת שהמצב צריך להגיע לקרשים, כדי להיבנות, כדי להיגאל.

ובדיוק על זה קוראים בפרשת השבוע המופלאה, "תרומה". אנחנו קוראים על בית שבונים באמצע שומקום. וכמה פעמים נשים יגידו לי "אבל אנחנו על הקרשים!" נכון. גם המשכן. "אבל אני מתפרקת!" נכון. גם המשכן. ומפה אנחנו מתחילים בבנייה האיטית של המשכן.

מה הכוונה ולמה זה רלבנטי לימים שלי? כתוב: **משנכנס אדר ממעטין באבל ומרבין בשמחה**.¹ וה"פרי צדיק", רבי צדוק הכהן מלובלין, מעיר: לא נכון. לא "ממעטין באבל". הרי אם מישהו נפטר, לא עלינו, באדר, נוהגים באותו נוהג אבלות כמו בכל חודש אחר? והוא אומר: את לא מבינה, **דמעטין באותו האבל הידוע**. איזה "אבל ידוע"? זה של חודש אב.²

נכון שבאב בכית שאין בית מקדש? אז כשם שאז בכית על חסרונו, כך באדר את מרגישה בנוחותו. את תרגישי כוהן גדול מסתובב כאן, עם אבנים טובות של חושן על ליבו, מוכן בכל רגע להסיר לך את האבן מהלב. אתם תרגישו את זה ממש, איך מסירים ממכם אבן מהלב.

ולכן כל הפרשות שנקרא עכשיו, הן על הבנייה של המשכן (ושל המקדש מאוחר יותר): "תרומה", "תצווה", "ויקהל", "פקודי". ולכן

¹ תלמוד בבלי, תענית כט, ע"א: "אמר רב יהודה בריה דרב שמואל בר שילת משמיה דרב: 'כשם שמשנכנס אב ממעטין בשמחה כך משנכנס אדר מרבין בשמחה'".

² רבי צדוק הכהן מלובלין, "הפרי צדיק", חודש אדר ט': "משנכנס אדר ממעטין באבל ומרבין בשמחה. ובאמת לא מצינו שום הבדל בין אבלות מי שנתחייב בה רחמנא לצלן באדר לכל השנה. אכן נראה פירושו דמעטין באבל הידוע שהוא אבלות ציון וירושלים."

³ אסתר א', ו.

⁴ אסתר ה', ג: "וַיֹּאמֶר לָהּ הַמֶּלֶךְ: מַה לָּךְ אֶסְתֵּר הַמֶּלֶכָה וּמַה בְּקִשְׁתְּךָ? עַד חֲצֵי הַמְּלָכוֹת וְיִצְמָן לָךְ".

⁵ תהילים כ"ב, ב-ג.

⁶ תהילים כ"ב, א.

תקשיבו, התפילות של אדר עושות פירות. הן מתפצלות לכאן ולכאן. הן גדלות, הן בוקעות את האורה, מביאות אור שכבר שכחנו שהוא קיים.

והוא ממשיך:

ואין גאולה (בהיסטוריה היהודית) **שנעשתה על ידי תפילה כמו בזמן הזה, שנאמר "דברי הצמות וזעקתם"**.⁷ **לכן נקראת הגאולה הזו על שם התפילה, ונקראת "אילת השחר", כי התפילות מתחזות (נראות) לפני ה' ויוצאות לפועל.**⁸

משנכנס אדר, מרבין בתפילה. והימים האלה, עד ז' באדר, ימי פטירת המתפלל הגדול משה רבנו, הם ימים שבהם תפילות עושות פירות. בימים האלה נהיה כולנו כמו אילת השחר הזו, שעולה **קימעה קימעה**,⁹ ונראה בעזרת ה' איזו קירבת אלוקים יכולה כל אחת לחוש בתפילה. חודש מבורך!

בצוות העריכה: הדסה סאסי

דפי הזהב נגמרו לך מהר מדי? השיעור המלא יעזור!

השיעור של הרבנית ימימה מזרחי נשלח
בכל יום חמישי במייל למנויות.
כל החידושים * כל העצות * כל הסיפורים
לקריאה משפחתית מענגת, במחיר סמלי.

כאן נרשמים בקלות << לחצי

וגם בטלפון: 077-80667474

⁷ אסתר ט', לא.

⁸ המהר"ל, "אור חדש", הקדמה – עמ' נ"ד.

⁹ מדרש שיר השירים רבה ו', י: "רבי חזינא רבבי שמעון בר תלפא הוון מהלכין בהדא בקעת ארבל בקריצתה, וראו אילת השחר שבקעה אורה, אמר לו רבי חזינא רבה לרבי שמעון בר תלפא: 'כך תהיה גאלתן של ישראל מצפצפת, דכתיב (מיכה ז, ח): **פי אשכנז בחשך ה' אור לי**, בתחלה היא באה קימעה קימעה, ואחר כך היא מנצנצת ובאה, ואחר כך פרה ורבה, ואחר כך מרטיבת והולכת. כך בתחלה (אסתר ב, כא): **בימים ההם ומרדכי יושב בשער המלך**, ואחר כך (אסתר ח, טו): **ומרדכי יצא מלפני המלך בלבוש מלכות**. ואחר כך (אסתר ח, טו): **ל'יהודים היתה אורה ושמחה**!"